

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΔΑ: 10-63

ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

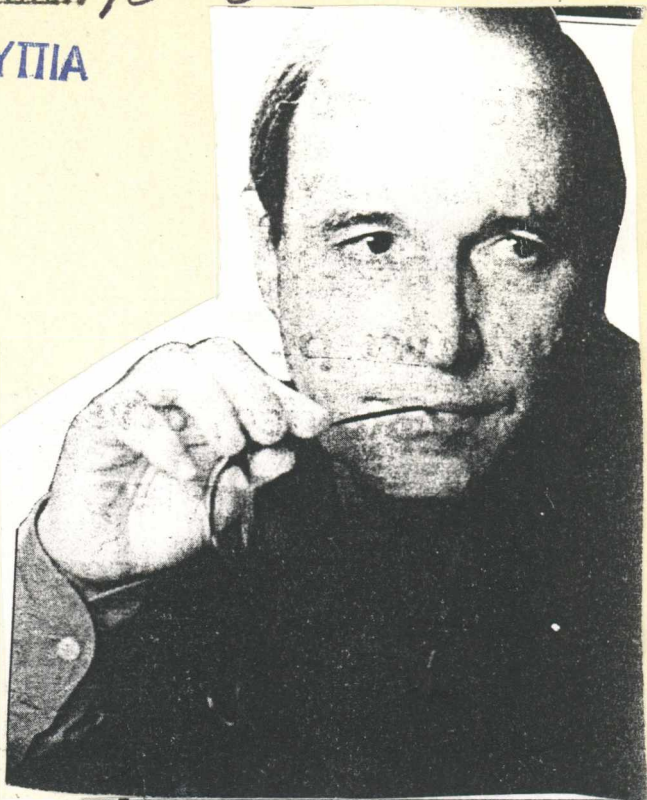
6 FEB 1994

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ: **ΠΡΟΣΟΠΙΚΟ**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ μιλά στην «Κ.Ε.»

Δεν είναι η εποχή των θαυμάτων

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

στο ΦΩΤΗ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

«**Ε**νας "νέος δρόμος προς το σοσιαλισμό" η "υπέρβαση των ευρωπαϊκών δεσμεύσεων" δεν είναι εφικτά και αποτελούν χίμαιρες.

Θέλουμε μια κοινωνία κοινωνικής δικαιοσύνης και όχι κοινωνία καθημερινής μιξέριας αλλά μεγάλων λόγων».

Ο Κώστας Σημίτης, υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας, Ερευνας και Τεχνολογίας, στη συνέντευξή του στην «Κυριακάτικη Ε.» ανοίγει τα χαρτιά του. Κατεξοχήν πολιτικός ο λόγος του, δεν διστάζει να κριτικάρει τους «βραδυπορούντες» συντρόφους του και με περισσή ευθύτητα να υποστηρίζει ότι «χρειάζεται πολιτική έντονης και εμφανούς παρουσίας και όχι πολιτική του "λάθρα βιώσας"».

Ανοίγει το μέτωπο του συνεδρίου αναφερόμενος «στη σύγκρουση μεταξύ της εφήμερης και της μακρόχρονης πολιτικής» και θέτει το ζήτημα της «μετεξέλιξης του ΠΑΣΟΚ σε σύγχρονο ευρωπαϊκό κόμμα».

Ριζοσπαστικός όσον αφορά την οικονομική διεύθυνση της Ελλάδας στα Βαλκάνια, συνεπής στην ευρωπαϊκή της προοπτική χωρίς να παραγνωρίζει ότι «το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι η περιθωριοποίησή μας μέσα στην Κοινότητα», εκτιμά ότι «χρειαζόμαστε συμμαχίες και πρέπει να τις επιδιώκουμε». Η συνέντευξη έχει ως εξής:

Είναι χίμαιρα ένας νέος δρόμος προς το σοσιαλισμό σήμερα

καθορίζουμε τα πράγματα όπως θέλουμε εμείς. Πρέπει να παλέψουμε με την ανεργία, την αποβιομηχάνιση, τα ελλείμματα, που είναι κοινά προβλήματα του ευρωπαϊκού χώρου. Δεν πρόκειται να εξαφανιστούν σε λίγους μήνες. Οι μεγάλες θεσμικές αλλαγές συντελέστηκαν στη δεκαετία μετά τη μεταπολίτευση. Υπάρχουν ακόμη τομείς όπου μπορούν να γίνουν θεαματικά βήματα (δημόσια διοίκηση - πελατειακό σύστημα, αποκέντρωση). Ομως, οι όποιες αλλαγές, εφόσον γίνουν, χρειάζονται χρόνο να

«ομάδες δουλειάς», τα «κείμενα εργασίας». Η πολιτική, κατά τη δική τους άποψη, είναι απόρροια και μόνο βούλησης. Τα αποτελέσματα αυτής της αντίληψης είναι ορατά σήμερα. Εκείνο που χρειάζεται είναι να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής των πολιτών. Οι καλές συγκοινωνίες, η γρήγορη εξυπηρέτηση στις δημόσιες υπηρεσίες, το καθαρό περιβάλλον είναι εφικτά και αποτελούν υποχρέωσή μας. Ενας «νέος δρόμος προς το σοσιαλισμό», η «υπέρβαση των ευρωπαϊκών δεσμεύσεων» δεν είναι εφικτά και αποτελούν χίμαιρες. Θέλουμε μία κοινωνία κοινωνικής δικαιοσύνης και διεύρυνσης των ατομικών και συλλογικών δυνατοτήτων και πρωτοβουλιών και όχι μία κοινωνία καθημε-

δείξουν τα αποτελέσματά τους. Γι' αυτό και θα υπάρχει η αίσθηση της ακινησίας. Μια κυβέρνηση, όπως ένας θεσμός, αποφέρει ό,τι εισφέρει. Η απόδοσή της εξαρτάται από το επίπεδο της προετοιμασίας των προγραμμάτων και των στελεχών. Είναι γνωστό ότι στο ΠΑΣΟΚ μια πολύ ισχυρή τάση κατηγορούσε την «προγραμματολαγνεία», τις

ρινής μιξέριας αλλά μεγάλων λόγων.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε υπουργέ, τρεις μήνες κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ. Κοινή διαπίστωση: Δυσταχτικά βήματα και κάποιος φόβος. Είναι ο φόβος της αποτυχίας ή η δυσταχτικότητα οφείλεται στην «πρόληψη του λάθους»;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πολλοί περιμένουν θαύματα. Δεν είναι η εποχή των θαυμάτων. Η κοινωνική εξέλιξη ακολουθεί πορεία που προκαθορίζεται από το πλαίσιο των διεθνών οικονομικών και τεχνολογικών εξελίξεων. Δεν ζούμε σε άλλο πλανήτη για να μπορούμε να

ΕΡ.: Η εικόνα που παρουσιάζει η κυβέρνηση δεν είναι η καλύτερη δυνατή. Πρόσφατα είδαν το φως της δημοσιότητας έντονες κριτικές, ακόμα και σε συνεδριάσεις του Εκτελεστικού Γραφείου. Είναι σύμπτωμα δυσλειτουργίας της κυβέρνησης;

ΑΠ.: Στο Ε.Γ. συζητήσαμε για την κριτική που ασκείται στην κυβέρνηση, πόσο δικαιολογημένη ή πόσο αδικαιολογητή είναι. Ίσως μερικοί που αναζητούν δραματοποιήσεις εξέλαβαν αυτή τη συζήτηση ως «έντονη κριτική». Δεν ήταν. Ήταν μια επιβεβλημένη αυτοκριτική. Το πρόβλημα δεν είναι ο φόβος της αποτυχίας, αλλά η ανάγκη της επιτυχίας. Ο φόβος της αποτυχίας οδηγεί στον ομορτισμό και στη στασιμότητα. Δεν γίνεται καμία κίνηση για ν' αποφευχθεί το πολιτικό κόστος. Είναι η πολιτική του «λάθρα βιώσας». Χρειάζεται πολιτική έντονης και εμφανούς παρουσίας. Αλλά αυτό απαιτεί αντίληψη για το αύριο, νέες κατευθύνσεις, θέληση για εκσυγχρονισμό.

ΕΡ.: Παραλέμπονται, δηλαδή, όλα στις εγγενείς αγκυλώσεις του πολιτικού μας συστήματος;

ΑΠ.: Πολλά από τα προβλήματα που έχουν εμφανιστεί στη διάρκεια της νέας κυβερνητικής θητείας του ΠΑΣΟΚ,

συνδέονται ευθέως με τις κατωστερήσεις και τις αγκυλώσεις που παρουσιάζει το πολιτικό μας σύστημα. Οφείλονται στις παλαιοκομματικές πρακτικές και στις συντηρητικές απόψεις. Δημοσιογραφούνται από τις συνεχιζόμενες κατοχυρώσεις, την παραοικονομία και τις έντονες αντιθέσεις που χαρακτηρίζουν την κοινωνία μας. Και προκαλούνται από έναν έρποντα λαϊκισμό που στηρίζεται στις πελατειακές σχέσεις και στο κράτος παροχών. Γι' αυτό και στο επίκεντρο της πολιτικής διαμάχης είναι η σύγκρουση μεταξύ της εφήμερης και της μακρόπνοης πολιτικής. Μια σύγκρουση που έχει άμεση σχέση και με την ένταξη της χώρας μας στην τροχιά της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Και αυτό γιατί έχει γίνει απολύτως σαφές ότι η οργανική μας

ένταξη στην Ευρώπη απαιτεί μακρόπνοη και δύσκολη πολιτική, που όμως πολλοί δεν είναι πρόθυμοι ν' αποδεχθούν. Πέρα όμως από αυτό, η κυβέρνηση, μετά την περίοδο προσαρμογής, η οποία ήταν άλλωστε απαραίτητη, είναι ανάγκη να αποκτήσει ένα σταθερό και σύγχρονο βηματισμό. Γιατί το μέγεθος και η έκταση των προβλημάτων που καλείται να αντιμετωπίσει έχουν πάρει εκρηκτικές δια-

στάσεις. Αλλά και γιατί δεν υπάρχουν περιθώρια πειραματισμών και άλλων «χαμιμένων ευκαιριών».

ΕΡ.: Σύνοδος της Κ.Ε. και συνέδριο του κινήματος. Το ΠΑΣΟΚ είναι ώριμο πλέον να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της εσωκομματικής δημοκρατίας και να μιλήσει για τη διαδοχή ή απλά θα είναι ένα συνέδριο νέικης;

ΑΠ.: Ο βαθμός ωριμότητας του ΠΑΣΟΚ δεν καθορίζεται από τη διαδοχολογία. Αλλά από την ικανότητά του να ανταποκριθεί στις ανάγκες και στις απαιτήσεις της σημερινής εποχής. Άλλωστε, η επικέντρωση της συζήτησης στα πρόσφατα είναι συντηρητική και αναχρονιστική όψη της πολιτικής, αφού αναπαράγει τους προσωπικούς μηχανισμούς, καθώς και το μοντέλο των αρχηγικών κομμάτων. Μάλιστα, απότοκο αυτής της αντίληψης είναι να διευρύνεται, αντί να μειώνεται, το έλεγμα της εσωκομματικής δημοκρατίας. Η ενασχόληση με τη διαδοχολογία φτωχάινει το περιεχόμενο της πολιτικής. Εξοστρακίζει τις πολιτικές προτάσεις και ιδέες. Εξουδετερώνει την πολιτική διαπάλη, υποκαθιστώντας την από μια άγνη αντιπαράθεση προσώπων και μηχανισμών. Το αποτέλεσμα είναι να έχουμε πολιτικούς χωρίς περιεχόμενο και πολιτική χωρίς στόχο. Η πολιτική δεν είναι «τεχνική της εξουσίας». Είναι κοινωνική παρέμβαση. Απαιτεί στόχους, όραμα. Ως «τεχνική» οδηγεί, οποιοσδήποτε ο μανδύας της, μόνο στη στασιμότητα. Οσον αφορά αφορά το συνέδριο: Δεν χρειάζεται ένα ακόμη συνέδριο «συσπείρωσης και ενότητας», στο οποίο το μόνο που θα γίνει θα είναι η μερική αναδιανομή της κομματικής εξουσίας. Ούτε χρειάζεται ένα συνέδριο που θα εξυπηρετεί αλλά και θα υπαγορεύεται από κάποι-

ες βραχυπρόθεσμες πολιτικές ή προσωπικές σκοπιμότητες.

ΕΡ.: Εννοείτε ένα συνέδριο αρχών που θα χαράζει νέα προοπτική;

ΑΠ.: Το ΠΑΣΟΚ έχει ανάγκη από ένα συνέδριο που θα είναι τομή στην εικοσάχρονη πολιτική του διαδρομή. Ένα συνέδριο που θα πιστοποιεί τη μετεξέλιξη του σε σύγχρονο ευρωπαϊκό σοσιαλιστικό κόμμα. Θα προωθεί έναν ευρύτερο πολιτικό διάλογο και θα διαγράφει απαντήσεις στα μεγάλα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα: την απασχόληση, την οικονομική σταθερότητα, την ευρωπαϊκή ενοποίηση. Διότι μόνο έτσι το ΠΑΣΟΚ θα μπορέσει να αναζωογονηθεί. Να αποκτήσει πιο ζωντανή και αυθεντική σχέση με την κοινωνία και τους πολίτες. Η κατάκτηση αυτών των στόχων είναι απαραίτητη προκειμένου το ΠΑΣΟΚ να διατηρήσει την

κοινωνική του απήχηση. Σήμερα υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ του οργανωμένου και του «κοινωνικού» ΠΑΣΟΚ. Η οργανωμένη βάση δεν εκφράζει παρά μερικά μόνο όσους ψηφίζουν ΠΑΣΟΚ. Θα καταφέρουμε να μειώσουμε την παραπάνω αναντιστοιχία τόσο όσο το ΠΑΣΟΚ θα ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στις πολλαπλές απαιτήσεις και ανάγκες της εποχής μας. Μάλιστα, σήμερα που βρισκόμαστε μπροστά στο τέλος του πρώτου μεταπολιτευτικού κύκλου και στην αγωγή μιας νέας μεταπολιτευσης, χρειαζόμαστε ένα ΠΑΣΟΚ που θα είναι το κόμμα της νέας εποχής.

ΕΡ.: Το διήμερο της Κ.Ε. ανέδειξε αρκετές διαφωνίες. Εσείς θεωρείτε ότι αυτό το διήμερο έδωσε καινούρια πράγματα ή παρέπεμψε στο συνέδριο;

ΑΠ.: Η Κ.Ε. αποφάσισε να συγκαλέσει το συνέδριο. Η απόφαση αυτή ενέχει την πάρομοπή των όποιων εκκρε-

μοτήτων στο συνέδριο ή στη νέα Κ.Ε. Διαφωνίες υπήρχαν, μεταξύ άλλων, και ως προς το εάν πρέπει να συγκληθεί ή όχι τώρα το συνέδριο και ως προς τη σύνθεση της οργανωτικής επιτροπής του Συνεδρίου. Γιατί όχι; Η μονολιθικότητα δεν ταιριάζει σε ένα δημοκρατικό κόμμα.

ΕΡ.: Χαρακτηρίστηκε κατόρθωμα η κατάθεση του προϋπολογισμού. Οι άμεσοι και οι έμμεσοι φόροι όμως δεν φαίνεται να λύνουν το πρόβλημα. Μισθοί και συνταξιούχοι τραβάνε τη δική τους ανηφόρα. Με την εμπειρία του 1985 που έχετε, είναι δυνατή η αντιστροφή του οικονομικού κλίματος και πώς;

ΑΠ.: Το οικονομικό κλίμα είναι καλό. Ο κοινωνικός διάλογος που εφαρμόζει ο Γ. Γεννηματάς βοήθησε να ξεπεραστούν αντιθέσεις, υπο-

ψίες, φήμες. Οι πολίτες ξέχρουν ότι η κυβέρνηση νοιάζεται γι' αυτούς και προσπαθεί. Ξέχρουν ότι η οικονομική πολιτική δεν επιδιώκει να ευνοήσει ορισμένα στρώματα. Ο προϋπολογισμός αποτελεί, αν σκεφθεί κανείς την κατάσταση που παραλάβαμε, επίτευγμα. Ομως, είμαστε στην αρχή της ανηφόρας. Το κεντρικό πρόβλημα, ο περιορισμός της παραοικονομίας, σε βαθμό ώστε να μειωθούν δραστηκά και γρήγορα τα ελλείμματα, απαιτεί ακόμη πολλές προσπάθειες.

ΕΡ.: Η οικονομική διείσδυση της Ελλάδας στα Βαλκάνια είναι κατεχόμενη επιθετικό όπλο. Το υπουργείο σας τι προτείνει για την οικονομική «κατάκτηση» της Βαλκανικής;

ΑΠ.: Η οικονομική διείσδυση δεν άποτελεί, σύμφωνα με τη δική μου αντίληψη, επιθετικό όπλο ούτε τίθεται, νομίζω, θέμα οικονομικής «κατάκτησης» της Βαλκανικής. Ζούμε

σε μια εποχή έντονης διαπολιτικής οικονομικών συμφερόντων πέρα από τα εθνικά σύνορα. Οι διεθνείς οικονομικές σχέσεις και η διαδικασία ένταξης στο διεθνές οικονομικό σύστημα διαδραματίζονται, όσο ποτέ άλλοτε, αποφασιστικό ρόλο στη διαμόρφωση της οικονομικής πολιτικής κάθε χώρας. Η εξωτερική πολιτική, όσο ποτέ άλλοτε, χρησιμοποιεί οικονομικές παραμέτρους στο σχεδιασμό της. Ειρήνη, ασφάλεια και ανάπτυξη διασφαλίζονται σήμερα αποτελεσματικότερα με οικονομικές διεργασίες. Μια σοβαρή επένδυση που θα ανοίξει δρόμους συνεργασίας μεταξύ δύο χωρών μπορεί να είναι πιο επωφελής από μια επένδυση σε άρματα μάχης. Αυτά όλα σημαίνουν ότι οι εταίροί μας δεν είναι οποσδήποτε ή εχθροί ή λιθάνοι υποτελείς, αλλά εν δυνάμει συνεργάτες σε μια κοινή διαδικασία ανάπτυξης.

ΕΡ.: Θα μπορούσατε να

δώσετε ένα παράδειγμα συγκεκριμένης πολιτικής;

ΑΠ.: Πολλοί υποστηρίζουν έμμεσα ή άμεσα τον απομονωτισμό. Δεν θέλουν οδικούς άξονες προς τη Βουλγαρία, λόγω της ύπαρξης μπουσουλμανικής μειονότητας και από τις δυο πλευρές των συνόρων. Δεν θέλουν τη σύνδεση του δικτύου της ΔΕΗ με το τουρκικό δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, διότι έτσι θα συνδεθεί η Τουρκία με την Ευρώπη. Δεν θέλουν την Εγνατία οδό, διότι η Τουρκία θα είναι πιο εύκολα προσιτή. Παραβλέπουν ότι όσα δίκτυα δεν γίνονται στην Ελλάδα, θα γίνουν βόρεια από τα σύνορά μας. Για να πετύχουμε τη βαλκανική συνεργασία, πρέπει να προωθήσουμε τα διαβαλκανικά δίκτυα στο πλαίσιο του ευρύτερου σχεδιασμού των διευρωπαϊκών δικτύων. Δίκτυα για τις συγκοινωνίες, την ενέργεια, τις τηλεπικοινωνίες. Αλλά και δίκτυα που αφορούν τη συνεργασία, την ανταλλαγή και τη διάχυση γνώσης και πληρο-

φοριών στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας, κοινές επιχειρηματικές δραστηριότητες ή την αξιοποίηση των ανθρωπίνων πόρων. Πρέπει να δουλέψουμε για την εγκαθίδρυση στη Βαλκανική μιας νέας πραγματικότητας πολύπλευρης επικοινωνίας.

ΕΡ.: Σε πρόσφατο άρθρο σας αναφέρατε επιγραμματικά ότι η προεδρία στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν αφορά ούτε πολιτικά θαύματα ούτε πεδία για δημαγωγίες. Τι νομίζετε ότι μπορεί να καταφέρει;

ΑΠ.: Πιστεύω ότι το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι η σταδιακή τα τελευταία χρόνια περιθωριοποίηση μας στις σχέσεις μας μέσα στην Κοινότητα. Η αδυναμία μας να επηρεάσουμε εξέλιξεις, να συμπαραταχθούμε με ποιους, να αντιπαραταχθούμε με πειστικά και αποτελεσματικά επιχειρήματα σε άλλους, να αναδειχθούμε τη δική μας συ-

βολή και ικανότητα, έχει οδηγήσει σε αδιαφορία και εχθρότητα απέναντί μας. Μπορούμε να τα καταφέρουμε. Αρχεί να συνειδητοποιήσουμε ότι χρειάζεται μια άλλη προσέγγιση, ότι οι στόχοι μας είναι δυνατό να εξυπηρετηθούν καλύτερα μέσα από τους δρόμους της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

ΕΡ.: Αληθεύει αυτό; Μήπως οι Ευρωπαίοι μάς παρασύρουν σ' ένα δρόμο που δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντά μας;

ΑΠ.: Οι Ευρωπαίοι δεν μας παρασύρουν. Η δυναμική της διεθνοποίησης των οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων μας παρασύρει. Το παλινδρομικό κύμα της όλο και πιο έντονης διασύνδεσης μας σπρώχνει. Δεν έχουμε άλλη λύση παρά να το εκμεταλλευθούμε. Και στα μικρά, όπως είναι οι ρυθμίσεις για την κλωστοϋφαντουργία, και στα μεγάλα, όπως είναι οι διεθνείς μας σχέσεις. Χρειαζόμαστε συμμαχίες και πρέπει να τις επιδιώκουμε.